

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

Feria s[e]c[und]a: die inuidie vitio. Ser. Ivj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

erigi credim? et proficere illo quod dicitur iniuriam
 te opprimi formidam? Rationabiliter namque
 unusquisque magis diligere debet seipsum quam
 alios: et de bono et multorum quam pericula
 re vel unius. Sic letabant de malo pha
 raonis filii israel: quod Exo. xv. dicebat: Late
 mus domino: gloriose enim honorificatus est:
 equum et ascensorem proiecit in mare et dum erant
 in captivitate in manu eius: dolebant de pro
 speritate illius. Idipsum fecerunt de prosperi
 tate et aduersitate holofernis aliorumque
 qui populum dei vercare presumserunt. Et secundo
 potest pervenire dolor: de alteri bono ex de
 fectu. cum scilicet quis dolet non quod primum bonum il
 lud habeat sed quod illud sibi deficit et si quis
 dolet ex defectu boni quod non est de bono
 male agit sic dolet: ut si quis doleat: quod
 non fornicat sicut multi faciunt et filia. Si
 vero doleat quod non habet bonum quod est de bo
 no et honesto: recte ait: Et cum dolor talis
 circa honesta versat sicut Aristoteles in rhe
 to. vocat zelus: de hoc dicebat Paulus. 1. Cor.
 13. c. Emulamini spiritualia. et hie
 ro. ad Letam de institutione filie. habeat
 socias cum quibus addiscat: quibus inuideat:
 quarum laudibus mordeat. Et tertio potest per
 venire dolor: de alteri bono ex maligni
 tate et iniquitate quam displicet multum absque
 ipsorum comodo vel incommodo quod alii
 habeant bonum. Et hoc vel plurimum evenire so
 let ex inani gloria. unde Gregorius. 1. moza. ait:
 Prima namque soboles superbie inanis glo
 ria est: quod dum opprobriam meretur corripit iu
 dia mor gignit: quod dum vani nominis poten
 tia appetit ne quis habeat aliquid adipiscivaleat
 tabescat: et ex hoc est quod invidia solet esse in
 ter pares: quod unusquisque appetit alios in
 gloria sicut suam statum aut gradum superare. unde
 nonnulli rustici aut agricola inuidebit docto
 ri de scientia: nec mulier inuidebit militi de
 strenuitate vel fortitudine: nec mercator:
 aut civis religioso de fama scitatur
 et sic de alijs. Sed unusquisque invidet alteri
 de his bonis: quod vel ipse habet vel habere intē
 dit. Et tamen si hoc fiat a quo deliberato cum sit
 contra charitates: peccatum est morta
 le. Charitas inquit apostolus. 1. Cor. 13. non
 emulatur.

Quod maligna bestia iudicis semper offen
 dit virtuosos et sanctos viros: ut ex multis
 patet exemplis.

Cap. 112

Secundum mysterium declaratum
 de invidia dicitur offensio. Hec
 enim bestia maligna offendit
 semper virtuosos et sanctos vi
 ros. Unde Valerius libro 112. de
 amore et dilectione ait: Nulla tam modes
 ta felicitas est quam malignitatis detestari
 tate possit. et Seneca de consolatione ad
 Paulinum. Inimica est semper alienis profe
 ctibus invidia. et Quidam. 1. de remedio
 amoris. Summa petit liuor: perficit ab
 tissima veritas. Summa petitur de terra fulmi
 na missa iouis. et Nota. Sepius ventis
 agitat ingens. Pinus et cetera graviore
 casu. Decidunt turres: feriuntque summos
 fulgora montes. et Hieronymus in epitaphio
 sancti Paule. Semper virtutes persequit
 invidia. Feriuntque summos fulgora mon
 tes. Item omnes sancti emulos habuerunt.
 In paradiso quoque serpens fuit: cuius
 invidia mors intrauit in orbem terrarum:
 Ipse quoque dominus noster iesus christus zelo
 est crucifixus. Hec ille. Hec est enim illa in
 vidia de qua dicitur Sapientia. 11. quod in autorita
 te Hieronymus. est iam dictum. Quod scilicet per illam
 mors intrauit in mundum. Hec est illa
 fera pessima propter quam fratres Ioseph
 eum interficere tentauerunt: et tandem
 vendiderunt himaelicis: dicentes
 propter quod fera pessima deuorasset eum. Hec
 est propter quam Saul odio grauius eum
 motus fuit contra David: tentans sepi
 us illum perimere: quod et fecisset: nisi
 Ionathas premonuisset eum: ut habes
 tur. 1. Regum. xvij. Inuidebat autem
 ei Saul: quia post interfectum Goliath
 et debellatos philisteos: ad eum puella
 cantabant: Saul percussit mille: et Da
 uid decem milia. Quid dicam de anti
 quis romanis? Qui toto orbe clarissimi
 et sue reipublice zelatores fuere precipui.
 Nonne inuidie moribus laniati extiterunt?
 Patet hoc in furio camillo: de quo scri
 bit Orosius et Titus Livius: quod cum romanus
 exercitus per decem continuos annos mar

gnas clades accepisset: creat⁹ dictator cū capaneribus ⁊ faliscis maxima cū prosperitate confluit: ⁊ victis duobus populis: predam inter milites partiti⁹ est. Deinde Uebietū ciuitatē obsedit: quam tandē cepit. Istavictoria fuit cū tanta gloria romanorū q̄ dictator sublati ad celum manib⁹ precatus est q̄ si cui deorū romana felicitas nimia videretur ei⁹ inuidia sub aliquo suo in commodo satiaretur: atq; inter preces subito lapsu decidit. Quod omen s̄m Halerium ad sui damnationē: qua postea presus est pertinuisse tradit. Nam postq̄ ad urbem triumphans redijt tribuni multiq; ciues. Lamillus tū emulū: diffamabant gloriam eius cōtēdentes hostilem predā nō equo iure fuisse diuisam: ⁊ ista pēdente inuidia falscorū ciuitatē romano subegit imperio. Post quod a. L. Apulegio tribuno plebis accitus ppter inequā Uebietium prede distributionem: intercurrente illis diebus adolescentis sui filij morte: vt hinc publico ⁊ inde priuato cruciat⁹ retur in cōmodo: in exiliū pellitur damnatus. xv. milib⁹ eris. Lamillus dō ab urbe discedēs humiliter deos pcat⁹ est: vt si hoc iniuste pateretur q̄pimus se ciuib⁹ ⁊ ingrate patrie necessariū fieri vellent. Quod subsecutum est. Nam galli senones obsessam urbē preter capitoliū capere quare missum est ad Lamillum p auxilio. Qui mor veniēs ingrata in patriam ab hostib⁹ liberauit. vt dicit Aug. lib. v. de ciui. dei. c. xvij. De Scipione insup africano dicit Valerius maximus lib. iij. de fiducia sui. c. vij. q̄ cū post plurimos triumphos vocaretur ad reddendum computū de pecunie quantitate tanq̄ indignatus tale fertur dedisse responsum. Euz frater meus totam vobis subiugauit asiam: et ego totam africam: nec opes asiane fratrem meū: nec africane me diuītē fecerunt: sed inuidia fecit vtrunq; gloriosum. Et vt scribit Livius: tāta fuit inuidia ciuium contra scipionem q̄ cum

accusaret a tribunis plebis: milia ad obiecta respondit: sed dixit: Quis speratē: ⁊ accipere leges nostras vult? Recordor em̄ hunc diem anniverari illum esse: quo ante aliquot annos vici Hannibalē. Et vt scribit Halerius fiducia in lib. iij. c. vij. lauream suū piti suo imposuit ⁊ subiunxit Equitū diem hunc litibus ⁊ iniurijs sempiternum esse. Ade ergo in capitolio Iouem optimū: ⁊ Minervā ceteros deos qui capitolio ⁊ arci p̄sident videram salutandos: eo q̄ in die libere ac feliciter pro republica dimicant. Hosq; oēs hortor venire mecū ceteros deos vt vobis mei similes duces cōtēpore largiantur. His dictis ⁊ factis totū ⁊ vniuersum equestre exercitū cū plebē comitē habuit: adeo q̄ pacificissimi cū tribunis remanserūt: q̄ tandem vt inquit Halerius: dolore animi inuidia tabescētes: ⁊ pudore obortis turbis immiscuere: ⁊ cū ceteris p̄sidiis sunt cū. Scipio autē non modo capitolium: sed p̄ totā urbē oia deorū tempore cū p̄lo romano circūiuit non modo honore reus triūphas de inuidia p̄ctor olim triūphauit de hostib⁹. Et videret necesse esse aut succūbere velle: aut vlcisci: neutrum experiri deo: sed potius volūtariū sibi elegit exitum abijtq; Internū suā villulā asperit litaria: ⁊ iculta: hand p̄cul a Curia uitate capanie. O igit inuidia rapacissima: o d̄tutum emula: o p̄sidentis oim̄ d̄tuosorū inimica. Et dicit vtrūq; rū est qualr ip̄avirtuosior scis quā aut pacē habere nec finit nec potest. De triplici mala cōditione. Inuidia scilicet propria flagellatione: cōp̄tione vna oppositione: et diabolica assinatione.

ertium mysteriū declarandū de inuidia d̄: conditio est vtriq; triplex mala cōditio propter quas inuidia est abominanda.

Feria. III. post do. in passiōe. Sermo LVII

Prima dicitur propter flagellatio.
Secunda charitatiua oppositio.
Tertia diabolica assimilatio.

¶ Prima mala conditio inuidie dicitur propter flagellatio. Est vtrius officium et flagellare et affligere proprium subiectum. Propterea Iheronimus in libro differentiarum ait: Inuidus animo medulliter est uas a semetipso liuoris proprii semper erigit penas. et Hieronymus ad Heliam de fictis amicis exclamat dicens: O inuidia primum tui mordax. et Socrates dicebat: Utinam inuidi in omnibus ciuitatibus oculos et aures haberent ut de omnibus profectibus torquerent. Quot enim sunt hominum felicium gaudia: tot sunt inuidorum gemitus. et Boetius. Inuidia seculi non inuenere tyranni. Maius tormentum. ¶ Secunda mala conditio inuidie dicitur charitatiua oppositio. Opponitur siquidem charitati primi. Illa tamen charitate docent nos sancti: et ipse sanctus scilicet christus iesus. Unde Paulus I. Cor. xiiij. ait: Sectamini charitate. et xvi. c. ait: Omnia operamini in charitate fiant. et Epistolae. iij. In charitate radicati et fundati. Et. iij. c. In charitate crescamus. et v. c. Estote imitatores dei sicut filij charissimi: et ambulate in dilectione sicut et christus dilexit nos. et ad Col. iij. Super omnia charitate habentes. et s. Job. iij. Qui non diligit fratrem suum manet in morte. Et christus iesus Job. xij. Mandatum nouum do vobis ut diligatis inuicem. Et ibidem. In hoc cognoscent omnes quod mei discipuli estis: si dilectionem habueritis ad inuicem. Aduerteter igitur spirituales confiderent hi qui per penitentiam se affligunt: cogitent religionem quam seculum derelinquunt ut deo seruiant: quantum malum sit inuidia: que cum charitate stare non potest. Ipsi equidem sola venenum est cuiuscumque alterius boni: quod ut inquit Augustinus super Job. Dilectio sola discernit inter filios dei et filios diaboli. Signent se omnes signo crucis: baptizent: cantent omnes alleluia: intrant ecclesias: impleant parietes basilicarum: non discernunt filij dei a filiis diaboli nisi charitate. Magnam iudicium: magna dis-

cretio. Quicquid vis habeas si non habes charitate nihil habes. Alias virtutes si non habes: hanc habe et legem implesti. Nec Augustinus. ¶ Tertia mala conditio inuidie dicitur diabolica assimilatio. Ipsi siquidem assimilantur homines malignis spiritibus. Nam quid est alterius inuidere felicitati quam diaboli officium exercere. Iohannes christus inuidis pharisaeis Iohann. viij. ait: Vos ex patre diabolo estis. Nos vero cum remus esse filij dei: omnem inuidiam a cordibus nostris expellentes: ut sic valeamus in hoc seculo acquirere dei gratiam: et in futuro sempiternam gloriam: in qua vivit et regnat ipse benedictus deus per infinita secula seculorum. Amen.

¶ Feria tertia post dominicam in passiōe: de peccato detractionis a quo abstinere debent qui veram penitentiam deoque acceptam agere volunt. Sermo. lvij.

Nidam em dice

bant quod bonus est: alij autem non: sed seducunt turbas. Scribunt hec verba Job. viij. et in euangelio hodierno. Loquitur unusquisque de altero sicut ei afficitur: ita quod qui diligit non saturatur laudibus: qui vero inuidet aut odit: libenter detrahit et vituperat. Propterea pharisaei inuidetes christo sequacesque sui causa detractionum moribus sibi lacerabant. Nec potuit piissimus iesus vitare oblocutorum dentes quoniam primum in hodierno euangelio: publice a multis accusatus est et notatus peccator: et male. Ista namque solet esse pessima inuidorum conditio ut omnia in malam partem interpretentur et trahant ac de omnibus male dicant: Venit inquit christus Mat. xij. Iohannes baptista non manducas nec bibes: et dicunt demonium habere. Venit filius hominis manducas et bibes: et dicunt ecce homo vorax et potator: vini. Lixio detractionis apostolus quod plures minimum peccatum esse reputet: id in hoc sermone de ipsa aliquid diffusam ostendentes: quantum expediat penitentibus a talivitiis penitentibus abstinere: de quod tria mysteria principalia erunt declaranda